Verkiezingsprogramma 2022-2026

Neder-Betuwe blijft goed, wordt beter

Inleiding:

Neder- Betuwe is een gemeente om van te houden! Jij woont in deze fantastische gemeente met volop kansen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om onze dorpen nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar hebben we laten zien dat de VVD het verschil maakt voor onze mooie dorpen en hebben we als coalitiepartij laten horen hoe wij de toekomst van onze mooie gemeente voor ons zien. Wij willen meer woningen bouwen zodat onze jongeren hier kunnen blijven. Wonen in een veilige en rustige omgeving. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen wat de VVD hiervan vindt. In de kern staat de VVD voor het volgende verhaal.

Een gemeente die klaar staat voor haar inwoners en ondernemers

De VVD wil een gemeente die werkt voor jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met genoeg groen en voorzieningen in de buurt of in de centrumgemeenten om ons heen. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn en zonder wateroverlast, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op liefdevolle zorg kunt rekenen. Dat onze gemeente een fijne plek is en blijft waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont in Echteld of IJzendoorn, samenwoont met je partner in de nieuwe wijken Triangel of Casterhoven, of met kinderen samenwoont in Dodewaard of Opheusden: de woningnood in Neder-Betuwe is hoog en het einde hiervan lijkt nog niet in zicht. Als VVD willen wij dat er 1600 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat de gemeente Neder-Betuwe gaat bouwen voor de starters, dus ook gaat inzetten op appartementen.

Een bloeiende lokale economie

De Neder-Betuwse VVD wil dat er in onze gemeente meer passende banen bijkomen voor onze inwoners. Wij willen bijvoorbeeld dat jongeren die (gaan) studeren buiten onze gemeente, hier in Neder-Betuwe een baan kunnen vinden. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en het zorgt voor contact met fijne collega's. Daarom willen wij dat iedereen in Neder-Betuwe mee kan doen. Ondernemers horen voldoende ruimte te krijgen om aan de slag te kunnen. Juist de lokale bedrijven hebben een moeilijke tijd achter de rug. We geven ondernemers snel en duidelijk antwoord op vragen via het ondernemersloket en denken mee over de beste oplossing.

Een veilige buurt en thuis

In Neder-Betuwe willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden, bijvoorbeeld in en rondom de Linge, de Rijn en de Waal. En prettig leven betekent óók veilig leven. Als VVD maken we verkeersituaties in onze gemeente weer veilig voor voetganger, fiets en auto en zorgen we voor een soepele doorstroming. Denk daarbij aan plekken als de randweg Opheusden en Ochten. Zo komen we veilig en op tijd aan bij werk, bij familie of op een andere bestemming.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Neder-Betuwe verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolens verschijnen in ons landschap. Dat vraagt om verstandige keuzes. De VVD wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor gewone gezinnen en ondernemers.

Verrommeling van het landschap willen wij tegengaan en draagvlak onder onze inwoners is erg belangrijk. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en onze dorpen schoon en leefbaar houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan dat er binnenkomt, ontstaan er op enig moment problemen. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We houden de lokale lasten laag door de gemeentelijke taken op een zuinige, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Neder-Betuwe voor iedereen betaalbaar.

De Neder- Betuwse VVD is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via social media (Facebook/Instagram: VVD Neder-Betuwe) contact met ons opnemen.

Neder-Betuwe
Blijft goed wordt beter

Laurys Bennink
Lijsttrekker VVD

I. Een gemeente waar het fijn leven is

1.1 Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat onze starters en inwoners op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat je kunt aanpassen aan de levensfase waarin je jezelf bevindt. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in de gemeente Neder-Betuwe hoog. De VVD Neder-Betuwe willen wij dat er de komende 10 jaar 1600 nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in onze gemeente kan (blijven) wonen.

- De VVD wil dat er extra locaties beschikbaar worden gemaakt om te bouwen. Wij denken hierbij aan het gebied tussen Ochten-Oost, Kesteren en Opheusden en de herontwikkeling van het voetbalterrein in Echteld.
- De VVD maakt zich hard voor een zelf woonplicht voor woningen tot €355.000 (NHG grens). Om speculatie door beleggers tegen te gaan. Een huis is om in te wonen, niet om mee te speculeren.
- Het bouwen van betaalbare huur- en koopwoningen voor starters en jonge gezinnen wordt onze prioriteit. Wij willen dat in nieuwe plannen een deel van de woningen bijvoorbeeld appartementen en rug aan rug woningen zijn.
- Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
- Met woningbouwcorporaties maken we afspraken over het voorkomen van scheef wonen en

het stimuleren van doorstroming.

- Strenge handhaving op het illegaal doorverhuren van sociale huurwoningen blijft nodig. De woningen die hierdoor vrij komen gaan naar mensen die op de wachtlijst staan.
- Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor snellere bouwprocedures. Hiermee willen we de bouw van woningen versnellen.
- We willen dat alle inwoners makkelijk en snel kunnen zien welke mogelijkheden zij hebben om hun woningen te vergroten of aan te passen.
- We zijn terughoudend met het verhogen van de belasting op de eigen woning (OZB).
- Om de woningnood onder arbeidsmigranten te verkleinen en hun leefomstandigheden te verbeteren, werkt de gemeente samen met bedrijven aan goede huisvesting van arbeidsmigranten, zo dicht mogelijk bij de werklocatie. We bouwen geen campings om tot migrantenparken.

Waar we de wijk groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een wijk waar we ons thuis voelen. Een wijk die groen, schoon en veilig is. Waar buren met elkaar een bijdrage leveren aan het onderhoud van de straat, maar ook het schoonhouden van de eigen tuin, balkon en straat. De gemeente stimuleert dat de wijk en buurt schoon blijven.

- We hechten waarde aan het mooie landschap van de gemeente Neder-Betuwe. Wij willen verrommeling hiervan voorkomen. We offeren natuur niet zomaar op voor bedrijfsactiviteiten.
- We willen meer groene plekken met bomen en planten in de wijken. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening, een paar struiken of een plantenbak. Bij renovatie van wijken zetten we in op vergroening. Een mooi voorbeeld hiervan vinden wij de bomenbuurt. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger is; koeler in de zomer en beter bestand tegen extreme neerslag. Bij nieuwbouwwijken bezuinigen we niet op natuur en openbaar groen. De kosten gaan hier voor de baat uit.
- Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van bewoners en organisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en onderhouden worden van harte aangemoedigd.
- De kosten voor inzameling en verwerking van afval moeten zo laag mogelijk zijn. Daarbij streven we zoveel naar hergebruik en recycling. We willen dat goed scheiden loont en wangedrag wordt bestraft.
- Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald op de veroorzaker.
- We hebben een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Wij vinden dat de vervuiler moet betalen, dit betekent dat de rioolheffing eerlijker moet worden.
- De gemeente zoekt de samenwerking op met waterschap om wateroverlast te helpen verminderen en maatregelen te nemen om gevolgen van hitte en droogte op te vangen.
- We willen een aanpak om de biodiversiteit in onze gemeente te vergroten. De VVD wil extra geld hiervoor uittrekken. Dit betekent ook dat we minder maaien in het buitengebied waar dit veilig kan. De gemeente stelt inwoners hier actief van op de hoogte en daagt hen uit hierin mee te denken.
- In elk dorp moeten mens en dier prettig kunnen samenleven. Daarom zorgen we dat in

alle dorpen veilige uitlaat- en speelplekken zijn voor mens en dier.

- We houden rekening met onze jongste inwoners en jeugd. Daarom investeren we in voldoende sport en speelgelegenheden in onze wijken. We willen voorkomen dat door bezuinigen er te weinig speel en sport gelegenheden zijn voor kinderen en jeugd. Samen met de jongerenwerker kunnen jongeren voorstellen doen voor om dit in onze gemeente te verbeteren. Uiterlijk in 2024 willen wij een plan van aanpak.

Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje in onze buurt om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet ergens in de file staat om in Rhenen te komen en je te laat bent bij je afspraak. Het is bovenal belangrijk dat verkeersituaties veilig zijn voor voetganger, fiets en auto.

- De VVD is een voorstander van de Randweg in Opheusden. Een goede ontsluiting is noodzakelijk om voldoende woningen te kunnen bouwen. De verkeersveiligheid voor (schoolgaande) jeugd in de kern Opheusden, maar ook bijvoorbeeld de Parallelweg en de Tielsestraat is momenteel zwaar onvoldoende. De VVD Neder-betuwe is kritisch op de ontsluitingen die worden gemaakt, de veiligheid mag nooit in het geding komen. De VVD zal alles op alles zetten voor verkeersveilige dorpen, wijken en buurten.
- Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We willen een maximum snelheid van 30 km/u in alle woonwijken. We richten onze straten en wijken, in het bijzonder in debuurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
- Om het veiligheidsniveau op de weg te verhogen willen wij meer inzet vanuit de Politie op snelheids- en alcohol/drugs controles in het verkeer.
- De VVD wil een rondweg in Ochten realiseren. Dan wordt de Waalbandijk echt gastvrij en kunnen we in Ochten oost ruimte maken voor nog meer woningen. In 2025 willen wij concrete plannen bespreken om tot een realisatie over te kunnen gaan.
- De VVD vindt dat de realisatie van een nieuwe brug bij Rhenen te lang duurt. Keer op keer zijn er problemen over de kosten. De VVD gaat hard maken voor een snelle aanpak. Onze inwoners hebben lang genoeg in de file gestaan.
- Het is niet altijd mogelijk dicht bij huis te parkeren. De VVD wil daarom een goede balans tussen groen en parkeerplekken. We realiseren de komende jaren waar mogelijk meer parkeerplekken.
- Bij nieuwbouw streven we naar voldoende parkeergelegenheden en realiseren we zoveel mogelijk opritten, om de parkeerdruk te verlichten.
- We stimuleren het gebruik van de (elektrische)fiets. Hierbij zijn veilige fietspaden van belang. De VVD wil meer vrij liggende fietspaden in onze gemeente, zoals bij de Broekdijk. Ook willen wij in de regio afspraken maken over het aanleggen van snelfietspaden.
- De gemeente communiceert tijdig en duidelijk naar inwoners over onderhoud aan wegen en wegafsluitingen. Daarbij geldt dat we onderhoud zoveel mogelijk in één keer proberen te doen.

Vol slimme en duurzame oplossingen

Ook Neder-Betuwe moet verduurzamen. Huizen gaan van het gas af, zonneparken en windmolen verschijnen in ons landschap. Dat zijn flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en fijne schone dorpen. Maarwel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven zoveel mogelijk blijven leiden zoals we zelf willen en blijven onze dorpen prettig om te wonen.

- De VVD wil dat de gemeente al haar eigen gebouwen heeft verduurzaamd in 2030 (voorbeeldfunctie). De gemeente helpt (sport)verenigingen met het verduurzamen van haar gebouwen door bijvoorbeeld duurzaamheidsleningen en subsidies.
- Nieuwe gebouwen die door de gemeente worden gebouwd zijn zo duurzaam mogelijk, bijvoorbeeld schoolgebouwen zijn volledig energie neutraal. Bij bestaande gebouwen zoeken we naar slimme duurzame oplossingen, zoals isolatie. Op het gebied van ventilatie investeren we de komende periode extra en proberen we daar provinciale en landelijke subsidies voor aan te wenden.
- De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om deze nieuwe sectoren te steunen.
- Wanneer het effectief bijdraagt aan de lokale economie en het milieu, kopen we onze producten en diensten duurzaam en circulair in.
- Wij ondersteunen het streven naar een energieneutraal Neder-Betuwe in 2050. Door energie te besparen en meer duurzame energie op te wekken kunnen we dit bereiken.
- De VVD wil inwoners helpen met het aanvragen van subsidies voor het isoleren van hun woning of het aanschaffen van een (hybride) warmtepomp. Hiermee kunnen we in onze gemeente op een betaalbare manier de doelen voor 2030 halen en zetten we grote stappen naar een CO_2 neutrale gemeente.
- De VVD wil de woningen in Neder-Betuwe zo snel mogelijk voorzien van zonnepanelen. We maken afspraken met de woningbouwvereniging om hun woningen in 2040 hiervan te hebben voorzien.
- We gaan experimenteren met wijkvoorzieningen, zoals accu(s), en lokale energienetwerken.
- De VVD wil de ondermens stimuleren, de bakker om de hoek of de loodgieter met bijvoorbeeld de aanschaf van een elektrische bestelbus. Hiervoor komen bijvoorbeeld duurzaamheidsleningen beschikbaar.
- Er komt een dekkend netwerk van laadpalen in onze gemeente, om zo klaar te zijn voor de elektrische auto’s die steeds meer inwoners krijgen. We versnellen de plaatsing en stimuleren marktpartijen tot het aanbieden.
- We zetten ons in voor het behouden van het gasnetwerk, om voorbereid te zijn op een waterstof economie.
- Kernenergie is niet langer een taboe. Er komt in Neder-Betuwe een brede discussie over welke rol kernenergie in onze duurzaamheidsdoelstellingen kan spelen.
- Windmolens kennen bij de VVD nog altijd niet de voorkeur. Wel zien wij in dat windmolens een noodzakelijke tussenstap vormen in de energietransitie. We blijven alert op nieuwe technieken. Windmolens mogen geplaatst worden, wanneer er voor voldoende draagvlak is onder de inwoners. De gemeente neemt hierin een actievere rol dan zij nu heeft gehad.
- Neder-Betuwe heeft een grote bijdrage geleverd aan het duurzaamheids programma van de regio Rivierenland. In de komende periode zijn andere gemeentes aan zet, om een grotere bijdrage te doen. Neder-Betuwe doet dan een stap op de plaats, waarbij we onze doelstelling van 2030 niet uit het oog verliezen.

II. Een bloeiende lokale economie

2.1 Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de gemeente. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Onze prachtige laanboomsector is een visitekaartje voor onze gemeente. Maar de coronacrisis heeft een deel onze Neder-Betuwse bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis nu voorbij lijkt, moeten we de economie juist blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatiekracht voor de toekomst.

- Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen. Wij willen dat er minder regels zijn voor onze horeca.
- De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
- We versterken bij de gemeente het bedrijvenloket, waar ondernemers terecht kunnen voor alle vragen.
- We richten ook één loket in voor organisatoren en verenigingen die evenementen organiseren, zoals Koningsdag of een braderie. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt en waar je terecht kunt als er iets misgaat.

- Ondernemers krijgen van de gemeente maximaal één aanslag per jaar waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- Ondernemers krijgen meer mogelijkheden om creatief te ondernemen. Zelf kunnen zij het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
- Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen mogelijk. Voor een klein terras schaffen we de vergunning af. Bijvoorbeeld bij de bakker met 4 tafeltjes. Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor afstemming met hun directe omgeving (participatie).
- Waar het kan, verlengen we vergunningen. Daarnaast streven we naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze door algemene regels of een meldingsplicht.

2.2 Waar de gemeente bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Denk aan de prachtige vernieuwing van de Hoofdstraat in Kesteren. Met een veilige en aantrekkelijke winkelstraat, trekken we bezoekers aan.

- We stimuleren winkelen in onze eigen winkelgebieden. Aantrekkelijke en veilige winkels zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers. Daar kan geen grote webshop tegenop.
- We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Ook verruimen we vestigingsmogelijkheden, door het opstellen van ruime bestemmingsplannen. Zo maken we onze dorpen meer leefbaar.
- De strikte scheiding tussen horeca en detailhandel is niet meer van deze tijd. Wij willen dat horecabedrijven hun producten kunnen verkopen aan hun gasten en dat ook winkeliers hun klanten als gast kunnen ontvangen.
- Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met promotie van onze prachtige omgeving. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur *en* er voldoende ruimte voor vrije recreatie overblijft. De toeristenbelasting is zo laag mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we de kwaliteit van recreatie en toerisme.

2.3 Met culturele voorzieningen voor alle leeftijden

Wij zijn trots op de evenementen die worden georganiseerd in onze gemeente. Daarbij spelen horeca, (sport)-verenigingen en vrijwilligers een belangrijke rol. Door met elkaar samen te werken dragen wij bij aan de ontwikkeling van leefbare dorpen. Of het nu gaat om een Koningsdag, de jaarmarkt, 5 mei viering, de Sinterklaasintocht of een Ochtoberfest. In Neder-Betuwe moet voldoende ruimte zijn voor creatieve ideeën en initiatieven van onze inwoners. Het is niet aan de gemeente om te bepalen wat cultuur is.

- In onze dorpen worden leuke evenementen georganiseerd. Het cultureel erfgoed van de gemeente mag gezien worden. Cultuur verbindt, inspireert en prikkelt. Wij promoten ons erfgoed, zowel bij onze bezoekers als onze inwoners. Dat draagt bij aan onze Nederlandse identiteit.
- Subsidies voor culturele voorzieningen ondersteunen een aanbod van kunst en cultuur voor alle inwoners. Als voorwaarde voor subsidie verwachten we dat aanvragers ook zelf zorgdragen voor een deel van de inkomsten en bijdragen aan een maatschappelijk doel.
- Wij vinden het belangrijk om ons cultureel erfgoed te koesteren. Daarbij horen ook cultuurhistorische evenementen zoals de Sinterklaasintocht.

2.4 Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn/haar steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.

- We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op iemands talenten en mogelijkheden en hoe dit aansluit op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
- Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
- Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
- Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er in inkomen op vooruit gaat. Regels die dit in de weg staan schaffen we af. Zo voorkomen we nieuwe armoedevallen.
- Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatieverplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
- De afgelopen jaren zijn te veel inwoners onterecht tot fraudeur bestempeld. Fraude is en blijft diefstal, maar het maken van een foutje maakt je nog niet direct fraudeur. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Het oordeel over fraude moet uiteindelijk tot stand komen door mensenwerk, niet door een computer.
- Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

2.5 Waar iedereen meedoet en integreert

- We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
- De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. We zorgen voor betaalbare cursussen om als nieuwkomer de taal te leren en gaan laaggeletterdheid tegen. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederlands spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
- Jonge kinderen van ouders die inburgeren gaan verplicht naar een peuterspeelzaal om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen. Bij de inburgering besteden we meer aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
- Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang. Hetzelfde geldt voor organisaties die illegalen helpen.
- We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies

verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen, bijvoorbeeld omdat ze democratische waarden ondermijnen.

2.6 Waar we trots zijn op onze boeren

We hebben veel waardering voor onze boeren. Dankzij het harde werk van onze agrarische sector hoeven wij ons geen seconde zorgen te maken om onze voedselvoorziening. Neder-Betuwe is hèt laanboomcentrum van Europa. Als boeren blijven ondernemen en innoveren, leveren ze een waardevolle bijdrage aan onze economie, met minder nadelen voor natuur en milieu. De VVD is ontzettend trots op onze prachtige bomengemeente.

- Om een florerende agrarische sector te behouden, is het belangrijk dat boeren niet gehinderd worden. Daarom geven wij hen de ruimte hun grond voor meerdere doeleinden te gebruiken, zoals voor toerisme, agrarisch natuurbeheer, recreatie of andere bedrijvigheid.
- Onze natuur draagt bij aan ons welzijn. Daarom blijven we ons inspannen voor herstel en behoud van de natuur, realistisch natuurbeleid en de versterking van biodiversiteit in Nederland. Dat is ook van belang voor onze economie.
- Wij stimuleren een duurzame veehouderij. Belemmerende regelgeving voor het gebruik van duurzame energiebronnen, zoals aardwarmte, windenergie en duurzame energiebronnen schrappen we. Draagvlak en een goede balans tussen de belangen van de omgeving en de ondernemer zijn hierbij van groot belang.
- Teeltvrije zones moeten worden omgezet in spuitvrije zones. Daarmee kunnen we de schaarse ruimte beter benutten, beschermen we nog steeds de gezondheid van omwonenden even goed en ontmoedigen we het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.
- Agrarische ondernemers krijgen de ruimte om seizoenarbeiders te huisvesten. Dat is goed voor de ondernemer en beperkt overlast. Dit geldt ook voor andere sectoren, zoals seizoenstoerisme.

III. Waardevol samenleven

3.1 Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die zo dichtbij huis mogelijk wordt georganiseerd, zodat het weinig aanpassing vraagt aan ons dagelijks leven. Zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je buren gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de winkel kan gaan.

- Inwoners blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen wijk wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen waar je goed oud kunt worden en woonvormen waar ouderen bij elkaar kunnen wonen. Zo kun je met ondersteuning zelfstandig blijven wonen.
- Een vergunning voor het aanpassen van een woning moet snel verleend worden als het bijdraagt aan langer zelfstandig wonen.
- Zorg moet voor iedereen betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is.
- Wie voldoende geldt heeft om zelf, bijvoorbeeld een scootmobiel te kopen, spreken we aan op zijn of haar verantwoordelijkheid. Voor de zwakkere blijft de gemeente het aanspreekpunt. De VVD zet zich in voor het afschaffen van het vaste abonnementstarief.
- Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoelang dit mag duren. Als thuis wonen niet langer gaat, vinden we dat er binnen 2 weken opvang beschikbaar moet zijn. Thuiszorg wordt binnen een paar dagen geregeld.
- De gemeente moet een actieve rol hebben binnen de uitdagingen van de zorg. . De gemeente besteedt scherp aan, maar kijkt kritisch of prijzen realistisch zijn voor de gevraagde kwaliteit. Want goede zorg kost nu eenmaal geld.
- De gemeente maakt realistische afspraken met zorgorganisaties voor kosten buiten de zorg, denk aan tijd voor administratie. Het mag niet zo zijn dan zorgmedewerkers dit in hun vrije

tijd moeten doen.

- We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Dat is goed mogelijk met een integraal persoonsgebonden budget (i-pgb).
- We ontzorgen onze mantelzorgers. Er is een centrale plek waar mantelzorgers terecht kunnen met vragen en informatie, bijvoorbeeld een WMO-loket. Daarnaast verruimen we het bedankje voor mantelzorgers naar €100 per jaar.
- Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Daarbij zetten we vrijwilligers in en organiseren we logeermogelijkheden om lucht te brengen. Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig en in de eigen dorp hulp te krijgen. Huisartsenpraktijken, buurthuizen en sociale wijkteams spelen hierin een cruciale rol. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
- We zetten meer in op preventie en vragen de samenleving ook om de krachten daarin te bundelen. Dure zorg voorkomen is beter voor een kind of volwassene. Door gerichte preventie en goede contacten met zorgpartners kunnen we daarmee intensieve zorg voorkomen.
- Als volwassen, kinderen of gezinnen zwaardere hulp nodig hebben, helpen wij hen daarheen op weg. Hiervoor kunnen mensen terecht bij praktijkondersteuners bij de huisarts, huisartsen en sociale wijkteams. Zij wijzen hen door naar de juiste ondersteuning.

3.2 Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door een gemeente te bieden waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Hier kennen we onze jeugd het beste. Daar zijn we trots op en dat willen we graag behouden. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat en er jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij het huis mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers plakken: niet iedereen die uniek is, heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijkworden opgelost.

- Er komt een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief. Ieder kind is uniek en mag er zijn.
- Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
- Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
- Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we intensievere (duurdere) hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale wijkteams, huisartsen, scholen, kerken en sportclubs hebben hierin een belangrijkerol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
- Ieder gezin heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden. Dit vraagt om een gemeente die ook investeert in goede zorgverleners, die voldoende tijd hebben een gezin te helpen.
- De problemen van de kinderen hebben vaak te maken met schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind, maar naar hetgehele

gezin te kijken, kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.

- We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende jeugdprofessionals bij de huisarts. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en met de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
- Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra onderstreept. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen.
- Het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling heeft de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, zoals mishandeling van huisdieren, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.
- We maken ons zorgen om de normalisering van middelengebruik in onze gemeente. Derhalve zetten wij in op preventielessen op middelbare scholen, over de gehele looptijd van de opleiding, om bewustmaking op tijd plaats te laten vinden.

3.3 Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van een individu: de hele samenleving heeft er belang bij.

- Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
- In de komende jaren gaat de gemeente, samen met het openbaar onderwijs, werken aan een solide toekomstplan. Opdat onze gemeente blijft beschikken over voldoende openbaar onderwijs van goede kwaliteit zo dichtbij mogelijk waar onze kinderen wonen.
- We vinden het belangrijk dat je zo vrij mogelijk kunt kiezen naar welke school je kind gaat. De gemeente controleert daarom of scholen zich aan de wet houden.
- Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of in kinderdagverblijven. In onze gemeente is dit een probleem van blijvende zorg. Samen met het onderwijs worden extra afspraken gemaakt de achterstanden te verkleinen. De gemeente stelt indien nodig extra geld beschikbaar, want een investering in onze taalvaardigheid is een investering in de samenleving.
- School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld.
- De overheidgrijpt in als de vrijheid van onderwijs wordt misbruikt. De gemeente treedt hard op tegen scholen die on-Nederlandse waarden verkondigen of discriminatie op basis van bijvoorbeeld ras, geloof of seksualiteit uitvoeren.
- School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is, die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van

muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt. Bij de ontwikkeling van nieuwe gemeenschapshuizen kijken we nadrukkelijk naar de aanwezige schoolgebouwen en meekoppelkansen. Wij zien het MFA Dodewaard als een mooi voorbeeld hiervan.

- Het is belangrijk dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken. Vervoer voor speciaal onderwijs wordt vergoed. We stimuleren het gebruik van de fiets voor schoolverkeer binnen de gemeente.
- Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze gemeente zetten we ons actief in voor het sluiten van een afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pesten-pact'.
- Samen met de scholen maken we afspraken over het bevorderen van de gezondheid van onze kinderen. Hierbij gaan we niet betuttelen en verboden opleggen. Wel stimuleren we het doen van gezonde keuzes.

3.4 Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Doorte sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving.Zeker nu onze samenleving steeds ouder wordt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en datsport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten. Het verenigingsleven in Neder-Betuwe is voor de VVD goud waard. Daarom investeren we daar extra in.

- We zorgen voor voldoende plekken om buiten te kunnen spelen en sporten. Wanneer een sportveld plaats moet maken voor iets anders, willen we dat deze ruimte op een andere plek wordt gecompenseerd.
- In de wijk Casterhoven is momenteel te weinig plek voor spel en sport. We maken een plan van aanpak om dit in de komende raadsperiode te verbeteren.
- Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, het onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken zodat zij problemen op tijd signaleren.
- Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
- Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Buurtsportcoaches kunnen hierbij helpen.
- Met (sport) verenigingen maken we afspraken over een gezond aanbod in de sportkantine. De gemeente laat wel de keus aan de leden van een vereniging of ze hier gebruik van maken. De gemeente legt sportverenigingen geen gezondheids gebod op.
- Sport is toegankelijk voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
- Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan

het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen. We kijken daarbij actief of daar momenteel voldoende middelen voor zijn, indien nodig verhogen we hiervoor het beschikbare budget.

- Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
- Sportevenementen zijn een manier om onze gemeente op de kaart te zetten, te verbinden enmensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we in actief in gesprek met organisaties vangrotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.
- In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in onze gemeente.

3.5 Verenigingen die verbinden

In onze gemeente hebben we veel verenigingen en maatschappelijke instellingen die een belangrijke bijdrage leveren aan onze samenleving. We vinden dat verenigingen zoveel mogelijk op eigen benen moeten staan, maar we helpen waar dit nodig is. Dit vraagt van de gemeente een faciliterende rol zonder te veel regelgeving.

- Het aantal evenementen die verenigingen mogen organiseren gaat op jaarbasis omhoog van zes naar twaalf keer per jaar.
- We kijken kritisch naar de regelgeving in de APV (gemeentelijk wetboek) en schrappen regels die verenigingen teveel belemmeren.
- We onderzoeken de mogelijkheden om de openingstijden van verenigingsgebouwen en kantine(s) te vergroten, maar we blijven waakzaam op oneerlijke concurrentie met lokale horeca.
- Wij respecteren inwoners die willen genieten van de zondagsrust, echter respecteren wij ook inwoners die iets willen ondernemen op zondag. Dat betekent dat wij verenigingen en andere instellingen vrij laten om activiteiten op zondag te organiseren.
- Het organiseren van een buurt BBQ wordt in 2023 vergunningsvrij, inwoners hoeven dit alleen nog even te melden bij de gemeente.
- Waar met een kleine investering van de gemeente, structurele opbrengsten voor het verenigingsleven gerealiseerd kunnen worden, faciliteren we dat. Er komt een lokaal verenigingsfonds met eenmalig 200.000 euro. We dagen verenigingen uit met plannen te komen om structurele inkomsten te genereren en minder afhankelijk te worden van de gemeente, dit noemen wij het leefbaarheidfonds
- We stellen jaarlijks 20.000 euro beschikbaar voor projectsubsidies. Verenigingen kunnen daarvoor met voorstellen komen om de verbinding in de samenleving te vergroten.

IV. Een veilige gemeente

4.1 Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in onze gemeente Neder-Betuwe veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de prachtige kernen niet alleen veilig is, maar eenieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers zorgt de gemeente daarom voor een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. Binnen onze gemeentegrens is daar een prachtig initiatief van bekend: Whatsapp-groep Neder-Betuwe . Wat de VVD betreft gaan we dergelijke initiatieven meer faciliteren en ondersteunen. We pakken criminaliteit keihard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar en benaderbaar. Omdat de maximum aanrijdtijden van ambulancediensten in veel gevallen niet worden gehaald in onze gemeente, wil de VVD een onderzoek naar de mogelijkheden om de aanrijdtijden te verbeteren.

Een app op je telefoon is soms handig, maar nooit de enige mogelijkheid om een melding te maken of aangifte te doen. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.

De politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) zijn zichtbaar op straat en in wijken. Boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op de overtreders.

Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt goed kennen voegen

daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert buurtpreventie- en WhatsApp-groepen. Inwoners en wijkagenten werken daarbij samen.

We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Hufters die in de fout blijven gaan pakken we hard aan. Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.

Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden en overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt en notoire overlastgevers zetten we sneller uit huis. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.

4.2 Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die zorg draagt voor veiligheid, vormt het fundament van onze samenleving.

- Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren met een criminele achtergrond perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit. Daarom wil de VVD extra investeren in jeugdwerkers. Want voorkomen is beter dan genezen.

- Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten. De VVD wil dat de gemeente gebruikt maakt van het meest actuele BIBOB-beleid, dit is een instrument om criminelen uit onze gemeente te weren.

- Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in wijken tegen. Overlastgevers worden permanent op de huid gezeten en gecontroleerd met een "very irritating police" aanpak.

- Onze boa's verdienen de juiste middelen om voor onze veiligheid te zorgen. Wij willen we dat ze gebruik kunnen maken van technologie zoals cameratoezicht en bodycams om hun veiligheid en die van onze inwoners en hulpdiensten in onze dorpen te vergroten. Als er boetes door onze boa's worden uitgeschreven vloeien die terug in de gemeentekas. Dit geld kunnen we dan weer inzetten om de veiligheid te verbeteren.

- De burgemeester heeft veel bevoegdheden die hij kan gebruiken om Neder-Betuwe veiliger te maken.

- `Steeds vaker zijn onze inwoners slachtoffer van digitale criminaliteit, zoals WhatsApp fraude of phishing. Daarom investeren we extra in goede voorlichting voor inwoners, jong en oud, zodat inwoners weten waar ze aangifte kunnen doen van cybercrime.

V. Een gemeente die klaar staat voor onze inwoners

5.1 Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

- Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
- We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen.
- De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt.
- Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantoortijden voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer.
- De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up-to-date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
- Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.
- De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan en te bestraffen.
- De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met andere overheden in de omgeving als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid of woningbouw.

5.2 We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Neder-Betuwe maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen om de problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of wijk. Daarom vinden we het belangrijk dat de gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken.

- Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.

- Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers altijd gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden. Zo houden we balans bij het maken van keuzes.

5.3 En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording aflegt over de besteding van belastinggeld.

- De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en welk effect is bereikt.
- We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
- De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk.
- De gemeentelijke leges zijn zoveel mogelijk gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt. Het is niet acceptabel als allerlei kosten op inwoners afgewenteld worden.